

ב"ה
שנה לג
גליון ד (קצו)
ניסן - אייר תשע"ח

קובץ בית אהרן וישראל

מאסף מרכזי לתורה והלכה לחו"ר הישיבות והכוללים
של מוסדות סטאלין קארלין בארץ ובתפוצות

כתובת המערכת:

רח' אבינועם ילין 11

ת.ד. 50197 ירושלים 91053

טל. 5370106 – 02 פקס. 7978992 – 053

E-mail: beisaron@zahav.net.il

הערות

על הקבורה במערה בהר הזיתים

בס"ד, למערכת קובץ באו"י, שלמכון יסגא.

בגליון האחרון של הקובץ (שבת אדר תשע"ח, קצ"ה) האריך הרב ר"מ קוטקס במאמר מקיף לברר החסרונות בסוגי הקבורה שרוצים לחדש בזמננו, ובסוף המאמר דן מצד הממוני, שמקום הקבר קנוי לנפטר ואין רשות לחפור מנהרה מלמטה, ובהערה 30 כתב, שרצו להוכיח מהר הזיתים, שיש בו מערת קבורה ומעל גב המערה ישנם קברים, ודחה הראיה, כי אין ברור אם הקברים התחתונים קדמו או העליונים, והעיקר שצריך לברר ע"פ מי עשו וקברו שם עכ"ד.

כפי הנראה כוונתו למערת בית גור, ובמאי דסיים אפתח, המערה נקנתה ע"י האמרי אמת וצלה"ה, כשכבר היו מספר קברים על גבי גג המערה, ובחיינו נקבר שם חתנו הרי"פ היינה ז"ל, ואין בודקין מן המזבח ובוודאי הקבורה כהלכה, מה גם שנשמנו שם קדושי עליון האדמור"ם לבית גור, (במשך השנים הוסיפו עוד מספר קברים על גבי הגג).

מה שכתב שיש לברר מה קדם למה, אינו נכון, כי כמו שהמת קונה עד עומק תהומא, כן קונה עד רום שמיא, וא"כ בכל אופן יש כאן לכאורה ראיה הן מקבורת העליונים לבסוף והן מקבורת תחתונים לבסוף.

ברם האמת, שאין שום ראיה מהמערה, שכן במכירת קרקע, החללים והמערות הקיימים כבר בשעת מכירה, אינם נמכרים אלא באם פורשו באופן מיוחד בלשון המכירה, כמבואר בב"ב ס"ג: והרי במכירת קבר אין מפרשים כלל עומקא ורומא, רק מצד שלא נהגו לחפור מתחתיהם, זכו הנפטרים בעומק הקרקע, כמ"ש שם הר"מ קוטקס מתשובת הגר"א קלצקין, אבל במערה הקיימת מאז ומעולם, פשוט שנועד מקומה לקבורה, וממילא הקבורים על גבה לא זכו בקרקע המערה ואוירה, והקבורים בתוכה לא זכו בגג המערה, ותו לא מידי.

והשי"ת ישפות שלום וחיים לכל ישראל

שאול אלתר

בענין חם מקצתו חם כולו

ראיתי מאמרו של הרב אברהם אלימלך אלבוים בקובץ קצ"ד בענין חם מקצתו חם כולו שבייר וליבן הסוגיא בבהירות נפלאה והנני להעיר על דבריו הערה קצרה כדרכה של תורה.

בסו"ד דן לגבי בישראל חלב בקדירת בשר שאינה ב"י דהוי התירא בלע, שאם לא הייתה מכוסה אפשר להגעילה רק עד כנגד מקום הבליעה לכו"ע, ואם הייתה מכוסה שע"י הזיעה נבלע בכולה אפשר ג"כ להגעילה ע"י שימלא הקדרה מים עד מקום שהיה החלב בשעת הבישול ויכסנה שע"י גם החלק שלמעלה שבלע ע"י זיעה יתכשר ע"י הזיעה דכבולעו כך פולטו, ואף שנחלקו בזה הפר"ח והחוו"ד אם אפשר להגעיל ע"י זיעה כבר נהגו העולם להקל להכשיר מיקרוגל ע"י זיעה כהפר"ח.

ויש להעיר א' שכל הנידון להכשיר מיקרוגל ע"י זיעה הוא רק כשידוע שבלע רק ע"י זיעה, אבל כשאין ידוע (וכגון שקנה מיקרוגל מאחר ויש חשש קרוב שנבלע בו גם ע"י בעין) פשוט שא"א להכשיר ע"י זיעה.